

TỔNG HỢP BIỂN ĐÔNG TUẦN QUA

(từ 4/3 đến 10/3/2013)

- Trung Quốc triển khai tuần tra ngư chính ở Biển Đông
- Trung Quốc sẽ hợp nhất các cơ quan hành pháp trên biển
- Trực thăng Trung Quốc tuần tra trái phép ở Biển Đông
- Tàu hải giám Trung Quốc đồn trú ở "Tam Sa"
- Việt Nam phản đối các hoạt động vi phạm chủ quyền Việt Nam ở Biển Đông
- Nghị viện Châu Âu: Điều trần về tình hình Biển Đông
- Việt Nam – Philippines tăng cường hợp tác quốc phòng
- Chiến hạm USS Blue Ridge của Mỹ thăm Philippines

Động thái của các quốc gia

+ Trung Quốc:

Trục thăng Trung Quốc tuần tra trái phép ở Biển Đông. Cục An toàn Hàng hải Quảng Đông, Trung Quốc cho biết chiều ngày 4/3 một trục thăng cất cánh từ tàu Hải tuần 31, để “giám sát lưu thông hàng hải” ở vùng biển gần đá Tư Nghĩa thuộc quần đảo Trường Sa của Việt Nam. Cục này cho hay đây là lần đầu tiên một trục thăng hải quân Trung Quốc được cử tuần tra trên Biển Đông. Hải tuần 31 là một trong ba tàu hải giám Trung Quốc rời cảng Tam Á ở tỉnh Hải Nam hôm 28/2 để tiến hành các chuyến đi mà giới chức Trung Quốc gọi là “tuần tra” trên Biển Đông.

Thủ tướng Trung Quốc nhấn mạnh việc xây dựng quân đội vững mạnh. Trong báo cáo công tác chính phủ tại phiên đầu tiên của kỳ họp Quốc hội Trung Quốc hôm 5/3, Thủ tướng Ôn Gia Bảo khẳng định: “Chúng ta cần đẩy nhanh tốc độ hiện đại hóa lực lượng vũ trang và quốc

phòng để tăng cường sức mạnh quân sự và phòng vệ của Trung Quốc, quyết tâm bảo vệ chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ, an ninh Trung Quốc và đảm bảo sự phát triển hòa bình của đất nước”.

Trung Quốc tăng ngân sách quốc phòng. Theo báo cáo ngân sách đệ trình lên cơ quan lập pháp của Trung Quốc hôm 5/3 thì năm 2013, Trung Quốc có kế hoạch tăng 10,7% ngân sách quốc phòng lên 720,2 tỷ nhân dân tệ (114,3 tỷ USD).

Trung Quốc tăng tốc xây dựng “Tam Sa”. Bên lề kỳ họp đầu tiên của Quốc hội Trung Quốc tại Bắc Kinh, Bí thư kiêm Chủ tịch cái gọi là “thành phố Tam Sa” Tiêu Kiệt đã tuyên bố sẽ không “trì hoãn dù chỉ một ngày” mà phải đẩy nhanh tiến độ xây dựng cơ sở hạ tầng ở “Tam Sa”. Tiêu Kiệt cho hay, Trung Quốc sẽ xây dựng các tòa nhà trên đảo Phú Lâm, chuẩn bị tàu thuyền và hậu cần để “khi điều kiện cho phép sẽ mở hoạt động du lịch”.

Đội tàu hải giám Trung Quốc rời Biển Đông. Ngày 5/3, đội tàu gồm tàu Hải giám 84 và Hải giám 72 vừa trở về Quảng Châu sau 16 ngày tuần tra trái phép ngoài khu vực quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa.

Trung Quốc đề cao việc thành lập cái gọi là “Thành phố Tam Sa.” Phát biểu trong cuộc họp về báo cáo công tác chính phủ với các đại biểu của tỉnh Hải Nam hôm 6/3, Ngoại trưởng Trung Quốc Dương Khiết Trì cho hay việc thành

lập “Tam Sa” hồi năm 2012 là “một bước đi quan trọng của chính quyền trung ương sau khi xem xét tình hình trong nước và ngoài nước.” Theo ông Dương, việc thành lập “Tam Sa” sẽ mang lại cơ hội lớn cho sự phát triển và mở cửa của tỉnh Hải Nam.

Tàu hải giám, máy bay Trung Quốc xâm phạm Hoàng Sa. Một đội tàu hải giám của Trung Quốc chiều 8/3 rời cảng ở Tam Á, Hải Nam đến quần đảo Hoàng Sa của Việt Nam thực hiện cái gọi là “nhiệm vụ tuần tra định kỳ” trong 9 ngày. Đội tàu gồm tàu Hải giám 83, Hải giám 262, Hải giám 263 cùng máy bay trực thăng hải giám B-7103. Chỉ huy đội tuần tra Chen Huaibei nói đội tàu và máy bay được giao nhiệm vụ kiểm tra các đảo, tài nguyên biển và sinh thái và lập hồ sơ cho mỗi đảo. **Ngày 10/3**, đội tàu này đã bắt đầu tuần tra ở 10 đảo thuộc quần đảo Hoàng Sa của Việt Nam.

Tàu hải giám Trung Quốc đồn trú ở “Tam Sa”. Ngày 9/3, một đội tàu Hải giám Trung Quốc (CMS) đã chính thức đồn trú tại cái gọi là “thành phố Tam Sa” mà thực chất bao gồm quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa của Việt Nam.

Yang Zhong, phó chỉ huy đội tàu trên, tuyên bố đơn vị này sẽ thực hiện các nhiệm vụ tuần tra và giám sát định kỳ ở Biển Đông.

Trung Quốc sẽ hợp nhất các cơ quan hành pháp trên biển. Phát biểu tại kỳ họp thường niên của Quốc hội Trung Quốc hôm 10/3, Tổng thư ký Quốc vụ viện Trung Quốc Mã Khai cho hay nước này có kế hoạch cải tổ lực lượng chấp pháp trên biển, quy về một môi và giao cho Cục Hải dương quốc gia (NOA) quản lý. Như vậy, Cục Hải dương Nhà nước Trung Quốc, cơ quan điều hành lực lượng hải giám, sẽ tiếp quản các lực lượng Cảnh sát biên phòng ven biển thuộc Bộ Công an, Ngư chính thuộc Bộ Nông nghiệp, Cảnh sát biển chống buôn lậu thuộc Tổng cục Hải quan.

Trung Quốc triển khai tuần tra ngư chính ở Biển Đông. Cục Ngư nghiệp Nam Hải thuộc Bộ Nông Nghiệp Trung Quốc ngày 10/3 cho hay nước này đã tiến hành tuần tra ngư chính thường kỳ tại vùng Biển Đông với lý do “đảm bảo an toàn và các lợi ích hợp pháp của ngư dân Trung Quốc.” Tổng cộng 21 tàu ngư chính cỡ vừa và lớn của Trung Quốc cùng hơn 3.000 nhân viên được triển khai tới các khu vực đánh cá quan trọng ở Biển Đông.

Trung Quốc sắp đưa tàu lặn Giao Long ra Biển Đông. Tàu lặn Giao Long của nước này đã trải qua các cuộc nâng cấp và dự kiến sẽ tới Thái Bình Dương và

Biển Đông vào tháng 6 tới để tiến hành các chuyến lặn biển. Giám đốc Trung tâm biển sâu quốc gia Trung Quốc Liu Feng cho hay chuyến lặn biển đầu tiên ở Biển Đông sẽ diễn ra vào tháng 6 để nghiên cứu khoa học, trong khi các chuyến lặn biển khác nhiều khả năng sẽ được tiến hành tại 2 khu vực ở tây Thái Bình Dương vào tháng 7.

Trung Quốc lần đầu tiên tuần tra kết hợp hải-không ở Biển Đông. Cục trưởng Cục Quản lý An toàn Hàng hải tỉnh Quảng Đông Wu Jiansheng cho biết “Trong bối cảnh phức tạp của môi trường hàng hải và vùng biển rộng lớn, chúng tôi cần trực thăng tham gia tuần tra chung.” Theo Wu, máy bay trực thăng có nhiệm vụ tuần tra phát hiện tàu đánh bắt trái phép hoặc chuyên chở quá tải, đồng thời tiến hành các hoạt động cứu hộ trên biển.

Đài Loan: Biển Đông không chiến tranh nhưng có “đụng độ tình cờ”. Bộ Quốc phòng Đài Loan hôm 9/3 cho hay trong giai đoạn hiện nay sẽ không xảy ra xung đột quân sự đối với tranh chấp ở Biển Đông và Biển Hoa Đông, nhưng những cuộc “va chạm ngẫu nhiên” thì hoàn toàn có thể. Đây là nhận định trong báo cáo của Bộ Quốc phòng gửi lên các nhà lập pháp Đài Loan.

+ Việt Nam:

Việt Nam phản đối các hoạt động vi phạm chủ quyền Việt Nam ở Biển Đông. Trong cuộc họp báo ngày 7/3, trả lời câu hỏi của phóng viên đề nghị cho biết phản ứng của Việt Nam trước việc vừa qua một số tàu hải tuần của Trung

Quốc thực hiện tuần tra tại Biển Đông, trong đó có khu vực hai quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa của Việt Nam, Người phát ngôn Bộ Ngoại giao Lương Thanh Nghị nêu rõ “Việt Nam khẳng định chủ quyền đối với hai quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa. Mọi hoạt động tại các khu vực này mà không được sự đồng ý của Việt Nam là vi phạm chủ quyền của Việt Nam và chúng tôi kiên quyết phản đối.”

+ Singapore:

Ngoại trưởng Singapore: Vai trò chủ tịch ASEAN năm 2013 của Brunei rất quan trọng. Phát biểu tại Quốc hội Singapore ngày 8/3, Ngoại trưởng K. Shanmugam nhấn mạnh tầm quan trọng của ASEAN đối với nước này và thừa nhận năm 2012 không phải một năm tự hào của Hiệp hội Đông Nam Á. Trong nhiệm kỳ chủ tịch của Campuchia, sự thống nhất và uy tín của ASEAN đã bị thách thức bởi tranh chấp chủ quyền ở Biển Đông. Ông Shanmugam bày tỏ hy vọng tất cả các bên tiếp tục giữ bình tĩnh. Theo ông, điều quan trọng là ASEAN phải củng cố lòng tin và sự thống nhất bằng cách thực hiện mục tiêu xây dựng cộng đồng vào ngày

31/12/2015, cũng như duy trì vai trò trung tâm của khối trong cấu trúc khu vực.

+ *Châu Âu:*

Nghị viện Châu Âu: Điều trần về tình hình Biển Đông. Ngày 7/3, tại Nghị viện châu Âu đã diễn ra phiên điều trần “Tình hình quân sự và an ninh tại Biển Đông”, do Tiểu ban An ninh và Quốc phòng trực thuộc Ủy ban Đối ngoại của Nghị viện châu Âu tổ chức. **Có 4 diễn giả** được mời trình bày tại cuộc điều trần là các nhà nghiên cứu và học giả đến từ các viện nghiên cứu có uy tín trên thế giới. Trong các bài phát biểu, các diễn giả phân tích kỹ những yếu tố như sự phát triển nhanh về kinh tế của Trung Quốc đã kéo theo sự phát triển về sức mạnh quân sự của nước này, dẫn đến những quan điểm quyết đoán hơn trong chính sách của họ về đối ngoại và an ninh, đặc biệt là về Biển Đông.

+ *Mỹ:*

Mỹ tái khẳng định vị thế cường quốc Thái Bình Dương. Trong cuộc họp báo thường kỳ hôm 5/3, khi được hỏi về việc ngân sách quốc phòng Trung Quốc tăng hơn 10%, người phát

ngôn Jay Carney cho biết không bình luận cụ thể mà chỉ nhắc lại rằng Mỹ “là một cường quốc Thái Bình Dương và có lợi ích đáng kể trong khu vực.”

Ủy ban Quân vụ Hạ viện Mỹ điều trần về Tình hình của Bộ chỉ huy Thái Bình Dương Mỹ và Bộ chỉ huy chiến lược Mỹ. Tại phiên điều trần hôm 5/3, Đô đốc Samuel J. Locklear, tư lệnh Bộ chỉ huy Thái Bình Dương, nhận định sự kiện Trung Quốc tăng cường chế tạo, thử nghiệm, đưa vào sử dụng máy bay, tàu chiến, các loại vũ khí và hệ thống hỗ trợ chiến đấu mới đã làm gia tăng lo ngại trong khu vực và nhiều nước Châu Á lo lắng trước ý đồ hiện tại và tương lai của Trung Quốc. Ông nhận xét các tàu hải quân và tàu thực thi pháp luật hàng hải của Trung Quốc gia tăng hoạt động trong những năm gần đây nhằm mục đích thúc đẩy các tuyên bố về chủ quyền hàng hải và lãnh thổ ở Biển Đông và Biển Hoa Đông. Trong khi đó, Tướng C. Robert Kehler, tư lệnh Bộ chỉ huy chiến lược Mỹ cho rằng đối đầu Trung-Mỹ ở Thái Bình Dương không có lợi cho hai nước và khu vực. Ông khẳng định Mỹ là quốc gia Thái Bình Dương, Mỹ có lợi ích quốc gia ở đây, do vậy Mỹ sẽ ở lại và sát cánh cùng các đồng minh.

Quan hệ các nước

Chiến hạm của Mỹ thăm Philippines. Đại sứ quán Mỹ tại Philippines cho biết, chiến hạm USS Blue Ridge (LCC-19), thuộc Hạm đội 7 Hải quân Mỹ đã cập cảng phía Nam thủ đô Manila trong một chuyến thăm thiện chí 4 ngày từ 7/3. Thông cáo của phía Mỹ cho hay “chuyến thăm này làm nổi bật mối liên kết quân sự, hợp tác có tính lịch sử vững chắc giữa 2 bên”.

Việt Nam – Philippines tăng cường hợp tác quốc phòng. Bộ Quốc phòng Philippines hôm 6/3 cho biết Nhóm công tác chung về hợp tác quốc phòng Việt Nam – Philippines, trong cuộc họp cuối tuần trước tại Manila, đã đạt thỏa thuận tìm kiếm các phương thức thúc đẩy hợp tác quốc phòng giữa hai nước. Theo thông cáo của Bộ Quốc phòng Philippines, cuộc họp đóng vai trò như cơ chế để thảo luận những đề xuất cụ thể nhằm thúc đẩy hợp tác giữa hai nước.

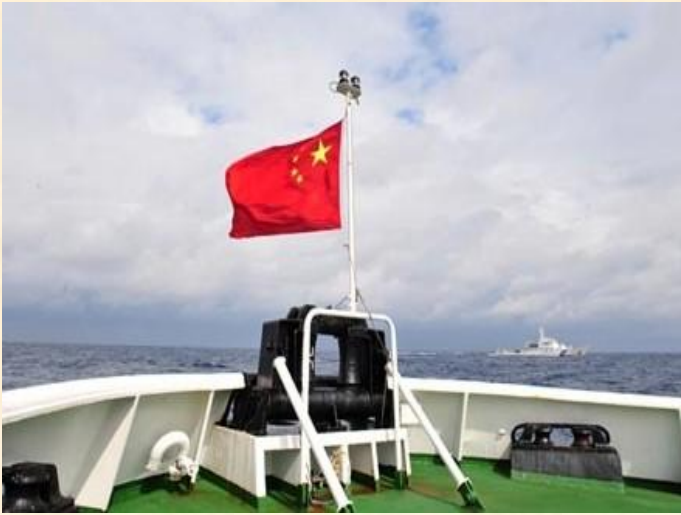
Việt Nam và Ấn Độ hợp tác bảo vệ thương thuyền. Theo báo chí Ấn Độ, New Dehli và Hà Nội đã hướng tới một hiệp định hợp tác song phương trong lĩnh vực hàng hải. Thỏa thuận này

quy định tàu buôn hai nước có nghĩa vụ tương trợ và bảo vệ lẫn nhau trong trường hợp gặp nạn. Thỏa thuận trên gồm 18 điều khoản, đã được Nội các Ấn Độ phê duyệt hôm 7/3.

Việt-Nga nghiên cứu biển ở Trường Sa. Theo kế hoạch, trong vòng một tháng rưỡi, có 29 nhà khoa học Liên bang Nga và 11 nhà khoa học Việt Nam cùng tàu nghiên cứu “Viện sĩ Oparin” của Viện Hàn lâm khoa học Nga đến Việt Nam sẽ tiến hành khảo sát nhằm nghiên cứu toàn diện đa dạng sinh học và hóa sinh ở vùng biển Việt Nam. Đặc biệt, đoàn khoa học sẽ khảo sát nghiên cứu tại vùng biển phía tây bắc đảo Trường Sa Lớn thuộc huyện đảo Trường Sa (tỉnh Khánh Hòa).

Bộ trưởng Quốc phòng Nga thăm chính thức Việt Nam. Nhận lời mời của Đại tướng Phùng Quang Thanh, Bộ trưởng Bộ Quốc phòng Việt Nam, Đoàn đại biểu Quân sự cấp cao Liên bang Nga do Đại tướng Sergei Shoigu, Bộ trưởng Quốc phòng dẫn đầu sang thăm hữu nghị chính thức Việt Nam trong hai ngày 4 và 5/3. Đây là chuyến thăm đầu tiên của Đại tướng Sergei Shoigu kể từ khi nhậm chức ngày 6/11/2012.

Phân tích và đánh giá

“**Trung Quốc và tranh chấp ở Biển Đông**” của *Lye Liang Fook*. Những chiến lược Trung Quốc đang áp dụng ở Biển Đông đang có ảnh hưởng trực tiếp tới quá trình giải quyết tranh chấp tại khu vực này và những nỗ lực để tiến tới ký kết Bộ Quy tắc Ứng xử tại Biển Đông mà Tổng Thư ký mới của ASEAN, ông Lê Lương Minh, đang thúc đẩy. Các chiến lược đó bao gồm: *Thứ nhất*, thúc đẩy các hoạt động thăm dò và khai thác dầu và khí đốt tại Biển Đông, kể cả tại những khu vực mà các nước ASEAN đòi chủ quyền, trong đó có Việt Nam, Philippines, Malaysia và Brunei. *Thứ hai*, đe dọa và xua đuổi các tàu nước ngoài tiến hành khảo sát, thăm dò hoặc đánh cá tại Biển Đông. Tháng 3/2011, Philippines đã lên tiếng phản đối tàu tuần tra của Trung Quốc uy hiếp tàu khai thác dầu khí đang hoạt động tại khu vực cách tỉnh Palawan của Philippines 50 dặm. *Thứ ba*, Trung Quốc ngày càng thông thạo trong việc dùng các biện pháp

hành chính và pháp lý để khẳng định chủ quyền tại Biển Đông, như việc tổ chức lễ chính thức thành lập thành phố Tam Sa vào tháng 7/2012 hay thông qua quy định tháng 11/2012 cho phép cảnh sát biên phòng tỉnh Hải Nam khám xét và bắt giữ tàu thuyền nước ngoài bị cho là xâm phạm vùng biển Trung Quốc. Nước này cũng đã áp dụng hàng loạt biện pháp, từ gây sức ép về chính trị và ngoại giao đến tăng cường năng lực hải quân và thậm chí áp dụng các biện pháp kinh tế nhằm buộc đối phương phải nhượng bộ.

“**Năm cách để xây dựng một môi quan hệ chiến lược Mỹ-Trung ổn định**” của *Lewis A. Dunn, Ralph Cossa, và Li Hong*. Môi quan hệ giữa Mỹ và Trung Quốc, một cường quốc với sức mạnh đã được khẳng định và một cường quốc với sức mạnh đang lên, chắc chắn sẽ định hình thế giới trong thế kỷ 21. Một khía cạnh có tầm quan trọng bậc nhất trong môi quan hệ này là môi quan hệ chiến lược giữa hai nước. Xây dựng một môi quan hệ chiến lược ổn định và hợp tác “cùng thắng” sẽ phục vụ cho lợi ích của cả Mỹ và Trung Quốc, góp phần củng cố an ninh của hai bên, ít nhất cũng tránh được cạnh tranh quân sự nguy hiểm, đối đầu, hoặc xung đột giữa hai nước trong những năm sắp tới. Năm lĩnh vực cụ thể để tiếp tục đối thoại và hành động trong tương lai đó là: *Thứ nhất*, ưu tiên hàng đầu cho các cuộc đối thoại và trao đổi giữa giới quân sự và quốc phòng hai nước. *Thứ hai*, thiết lập một tiến trình nhằm giảm bớt những hiểu lầm và

sự nghi kỵ lẫn nhau giữa hai quốc gia. *Thứ ba*, mặc dù có sự khác biệt trong cách hiểu của Mỹ và Trung Quốc về sự minh bạch, đã đến lúc tiến hành những nỗ lực mới trong lĩnh vực này. Bước đầu tiên có thể là một cuộc đối thoại được duy trì liên tục giữa các chuyên gia về quan điểm của mỗi nước đối với những lợi ích và rủi ro, khả năng và giới hạn của sự minh bạch. *Thứ tư*, tuy việc kiểm soát vũ khí dựa trên hiệp ước giữa Mỹ và Trung Quốc vẫn còn quá sớm, hai nước vẫn có thể bắt đầu đối thoại giữa các chuyên gia của mình về công nghệ, thực tiễn và kinh nghiệm xác minh kiểm soát vũ khí. *Cuối cùng*, hai nước cần có đối thoại tập trung hơn để hiểu rõ hơn những khác biệt của nhau trong đánh giá về những thách thức không phổ biến vũ khí hạt nhân và cách xử lý những thách thức này.

“Ván bài Mỹ - Trung ở Biển Đông” của Khanh Vu Duc. Trong tất cả các kịch bản xung đột liên quan đến Trung Quốc, điều chắc chắn có thể rút ra đó là Mỹ sẽ có khả năng can thiệp ngay lập tức. Người ta không thể chắc về việc Mỹ sẽ can dự trực tiếp vào một cuộc chiến quy

mô nhỏ giữa các nước tại khu vực, tuy nhiên điều có thể xảy ra đó là Washington sẽ sử dụng xung đột như là cái cớ để triển khai lực lượng an ninh có quy mô lớn hơn tới khu vực Châu Á – Thái Bình Dương. Cho dù sự gia tăng tầm ảnh hưởng của Mỹ sẽ không được tất cả các quốc gia trong khu vực chào đón, thì Mỹ cũng được xem là một đối trọng cân bằng khả dĩ với Trung Quốc. Ngược lại, Trung Quốc sẽ coi sự gia tăng hiện diện của Mỹ như một động thái khó chấp nhận và mang lại nhiều rắc rối cho Trung Quốc. Dĩ nhiên, cả Mỹ và Trung Quốc đều không muốn nằm trong tầm ngắm của nước kia. Nếu Mỹ quyết định phân bổ nhiều nguồn lực hơn tới khu vực Châu Á – Thái Bình Dương, thì chắc chắn kế hoạch của Trung Quốc đối với khu vực sẽ được Mỹ xem xét một cách kỹ lưỡng. Trong khi đó, tranh chấp của Trung Quốc và Nhật Bản đối với quần đảo Điếu Ngư/Senkaku, cho dù có nóng lên, cũng sẽ chỉ là một vấn đề nhỏ khi so sánh với tranh chấp của Trung Quốc với một vài nước khác tại quần đảo Trường Sa. Không phải không có khả năng Trung Quốc sẽ đánh chiếm một vài hòn đảo tại Trường Sa như một cách để thể hiện sự quyết tâm của mình trong tranh chấp; tuy nhiên, làm như vậy thì Trung Quốc sẽ bị cuốn vào các nguy cơ mà lẽ ra họ không phải đối mặt. Hậu quả thực sự cho Trung Quốc nếu có xung đột xảy ra đó chắc chắn sẽ là sự can thiệp của Mỹ. Do đó, sẽ có lợi hơn cho Trung Quốc nếu nước này tìm kiếm một giải pháp hòa bình, được chấp thuận giữa các bên, chứ không phải là việc sử dụng sức mạnh vũ lực.

“Quan hệ Nhật Bản-Philippines: Những động lực mới” của *Julius Cesar I. Trajano*. Nhật Bản và Philippines gần đây đã thực hiện các sáng kiến hợp tác an ninh nhằm cải thiện quan hệ đối tác chiến lược giữa hai nước. Một trong những lý do chính dẫn tới việc này là hai nước đều có nhận thức chung về “mối đe dọa” Trung Quốc. Với việc Thủ tướng Shinzo Abe quay trở lại cầm quyền, Nhật Bản đang tiến hành chính sách “xoay trục” của riêng mình ở Đông Nam Á và Manila có thể đóng vai trò quan trọng trong giai đoạn đầu của sự quay trở lại này. Trong khi đó, Philippines cũng đang đẩy mạnh quan hệ với các đồng minh trong khu vực để tăng cường năng lực quốc phòng của mình. Các sáng kiến chung nhằm khôi phục lại quá trình hợp tác an ninh chủ yếu nhằm đối phó với sự quyết đoán của Bắc Kinh tại Biển Đông và Biển Hoa Đông. Trung Quốc đang thách thức chủ quyền của Nhật Bản tại quần đảo Senkaku/Điếu Ngư và hiện giờ đã nắm quyền kiểm soát thực tế Bãi cạn Scarborough, nơi mà Philippines tuyên bố chủ quyền. Với Nhật Bản, Biển Đông là một phép

thử đối với việc Trung Quốc sẽ hành xử thế nào trong tranh chấp quần đảo Senkaku/Điếu Ngư. Tokyo nhận thấy rằng nếu tăng cường số lượng tàu mà Philippines có thể dùng để bảo vệ chủ quyền của mình thì mối quan tâm và các nguồn lực của Trung Quốc cũng sẽ bị phân tán giữa Biển Đông và Biển Hoa Đông. Tuy nhiên, dù mối quan hệ chiến lược giữa Nhật Bản và Philippines đang được thắt chặt thì hai nước cũng khó lòng cảm thấy an tâm khi mà Trung Quốc ít có khả năng bị đe dọa bởi khối liên minh đang được phục hồi này.

Thực hiện: Đinh Tuấn Anh

Vũ Quang Tiệp